

BIBLIOTECA
No. 1
SIG. GORECRETU

COLINDI

si

CANTECE POPORALI

CULESE DE

TEODORU DAU

invetiatoriu rom. gr. or.

(Pretiu lu unui esemplariu brosiuratu 25 cr. v. a.)

ARADU, 1890.

IMPRIMATA IN TIPOGRAFIA DIECESANA.

453

COLINDI

si

CANTECE POPORALI

CULESE DE

TEODORU DAULU,

invetiatoriu rom. gr. or.

(Pretiu lu unui esemplariu brosiuratu 25 cr. v. a.)

ARADU, 1890.

IMPRIMATA IN TIPOGRAFIA DIECESANA.

200

Prefacia.

Vasilie Alexandri, nemoritoriulu nostru poetu laureatu, a asudatu ani intregi, âmbland prin tierile romane, ca se auda din isvoru autenticu poesie populara. Si ore noi invetiatorii se nu avemu nici atâta patientia, cá se punemu pre papiru melodiele dulci, prin cari poporul nostru romanu si-esprima bucuri'a, si cantecele cele dureróse, din cari si-face balsamu pentru alinarea multeloru sale suferintie !

Patrusu de datorinti'a de a contribuí la imbogatírea literaturei nóstre populari, am adunatu si eu, mai ales de prin pârtille bihorene, unele cantece si colindi de cuprinsu religiosu-moralu, si le predau publicului astfeliu, precum le-am auditu, fora se modificu ceva intrensele. Nu urmarescu prin acést'a alt scopu, de cât ca prin carticic'a de facia sè se pastreze in poporu

acea mostenire sacra, din care potemu cunoște pre protoparintii nostri si se punu si eu o petricica neinsemnata la cladirea caracterului nationalu alu poporului romanu.

Siomoschesiu, comitatulu Aradului, Decemvre 1890.

TEODORU PAULU,

invetiatoriu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SINCÉLELE¹⁾ ZORILOR

(Colinda.)

Sub radiele sórelui, *

Este-un patutiu inchieatu,

Din scanduri albe de bradu ;

Dar in patu cine-i culcatu ?

... Maic'a santa cu fiu mic,

Cu cositi'a reversata

Preste futiu aruncata.

Fiul mic incepu'a plange,

Cu lacremi crunte de sange.

Maic'a santa-n graiu graiá :

Taci futiulu meu nu plange,

Cà pre tine te'oi cinstí

Cu tóte câte-i poftí :

Saltatóre, jucatóre,

Cu lumin'a cea de sóre.

Fiul mic éra-si plangea

Maic'a santa-'n graiu graiá :

Taci fiulu meu nu mai plange,

Cà si mie mi s'ajunge ;

Cà deca ér te-oi cinstí

1) sincéle = rosiati'a ceriului.

*) Dupa fie care versu se dice: Hoi Leru-
mi Dom n.

Buna mana-i dobandí:
„Doue mere
Doue pere,
Dóue titiutia de'a mele,
Si cheile raiului
In contra vrajmasiului;
Si vor fi in man'a t'a
Numai nu te superá“
Fiulu sant éra graiá:
Cà-i nacadiu mai mult cu reu:
Cà faurii faurescu
Si mintea li si'o sdrobescu
Pentru cuie de otielu
Si maiuri grele de feru,
Ca in mine se-le bata
„Tot prin talpe
Si prin palme.“
Maic'a santa ér graiá:
Cà mai mult se nàdàiea²⁾
Cum se póte, fiu! asiá
C'asiu morí de mil'a t'a:
Celu fiu micu éra graiá:
Nu-asie-o lasatu Ddiu
Se móra maica dir³⁾ fiu;
Deca-o gresítu ori si cine,
Fie-i mortea pentru sine!

²⁾ nàdàie == aducere amente

³⁾ dir == pentru.

z

SUB CERIU.

~~~~~

Sub a ceriului d'umbrutia
Fiutiu alb, in camesiutia,
Nu siedea cine siedea
Nici cine se socotiá,
Ci maic'a santa siedea
Da de lucrat ce lucréza?
Maic'a toti fií-'si botéza
Fiu-'ncepù a saltare
„Pàsta dare
Peste mare“
Peste cas'a cea mai mare;
Dar bine-su acoperite
Tot cu tîgle mohorâte¹⁾
Si cu stele mîintiele,
Ce luceferi printre ele.

---

¹⁾ mohorâte == invescute in tot felul de colori.

3

RÎTU CU FLORI.

Rîtu mândru cu flori frumoase
Domn'ari, Domn'ari nost! *)

Ce stâna de oi alése!
D'a la oi cine-i pastoriu?
Da' pastoriu-i Domnedieu
Cu fluer inferecatu!
D'asie-n fluera dîcea
Tote oile plangea

BCU "E. M. Caragiale" University Library Cluj

Num'o oîe
Pestreóie ¹⁾)

Aceea din graiu graiea:
Scóte-me din ierna-afara
Cà io bine te-'oi cinstí
Si frumos ti'oi multiumí
„La St' Giorgiu
C'un mnelu frumosu
La ispasu
Ti-oiu dá un casiu!“

*) Acést'a se repetiesce dupa fie care versu.

¹⁾) Pestreóie = crétia, mai frumoása.

4

LA AJUNU DE CRETIUNU.

E fie-ti d'amente gazda,
D'aprinde lumin'a nóstra,
Cà vin juni d'alui Cretiunu
Tot horind
Si corindand !
Deca maica nu-ne credi,
Esi afara se-ne vedi,
Cà suntem cu haine verdi!
Da la ajunu de Cretiunu
Nimerimu la cel Domnu bunu !
Cel Domnu bunul nu-i acasa,
Cii in codru d'avêná,
Dupa el cine'om mâná ?
Mâná-om fiic'a gazdi
Se-lu aduca sus pe sus,
Se-lu aduca pinga luna ;
C'o brânca-npletim cununa.
Da cunun'a cui om dá ?
Da dá-om ficei gazdi
Sà-i fie de bucurie
Mâne-s'a de veselie
O 'nchinàmu spre sanetate.

Corinde-mi Domne.

5

SUS IN PÓRT'A RAIULUI.

Colo-i sus, colo-i mai sus ¹⁾

Corinde Dómnne ²⁾

Sus in port'a raiului!

Dar acolo ce-i si scris?

Scrisu-i podulu de'aur!

Dar pe pod cine-si trecea

Trecea staluri³⁾ de voinici

Cu cai mandri-npoioanati!

La capetulu podului

Ese maic'a Domnului.

Mandru-i stá si-i d'intrebá

Voi voinici, voinici ca voi:

N'ati vediutu fiutiulu meu?

Nu maica, nu l'am vediutu,

Tot nu l'am fi cunoscutu!

Cum voi se nu-l cunosceti

Cà fiutiu-i cunoscutu:

Cà-i din lume si din tíera

Si-i cu calulu celu glangur⁴⁾

Si cu sieu'a de auru!

1) sè se repetiésca!

2) Acést'a se repetiesce dupa fie-care versu.

3) staluri: stoluri, multíme

4) glangur: sur-galbeniu.

Deca-i rindul maica'asie :
Cà dio' noi cà la'm vediutu
Sus in campulu lui Rotundu
Calulu lui mandru jocand
Cu palosiulu palosînd
Cu sabi'a cruci facând
Din gura-i para esînd.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

RASARIT'A STEA GALBENA.

Rasarit'a stea galbena;
Corinde-mi Domne corinde!

Nui d'anume stea galbena,
Ci-i galbena manastire!
Dar intrens'a cine siede?
Siede nóue popi betrani
Si cu nóue diecei.
Dara lucrul ce lucreza?
De cu sera vecernie,
De cu nópte litrosie
Ér in zori mai fac o slujba;
Slujb'a santa cine'asculta?
Cà-o asculta maic'a santa
Cu futiu micutiu in bratia,
Cu cositi'a reversata!
Fiul sant incepù-a plange,
Cu lacrimi crunte de sange.
Maic'a santa-n graiu graiá:
Taci fiule nu tot plange
Cà io futiu cà ti-oiu dá
„Doi talerasi
Galbenasi
Se-i impartii la cei seraci“!

7

CAN'A GALILEI.

D'inceputu fora sfirsît
Singur Ddieu cuventu

Can'a Galilei ¹⁾

Cand fû nunta a-se face,
Precum lui Ddieu place,
Fost'a si Isusu chiamatu
La nunt'a ce s'a aflat.
Isusu si cu mamas'a.
Cand au fost gata cin'a
Siediend la masa si bënd
Beatur'a ne-ajungând,
Maica-s'a a cuventatu
Si pre Isusu a-'ntrebatu :
Oh! fiulu meu cel prea dulce
Eata vinulu nu sa'junge !
Dar Isusu a poruncitu,
Siese vase a implutu
Si la mésa aducend,
Lui Domnedieu multiumind,
Mai antâi a dat la nunu
Se véda cât e de bun.
Nunulu deca a gustatu

1) se repetiesce la fie care versu.

Fórte mult cà s'a miratu.
Lui Domnedieu multiumiá,
Si din graiu asie graiá :
Când se face nunta mare,
Aduc vin de cel mai tare ;
Dar deca se veselescu,
Atunci si mai slab primescu.
Dar acesta beutura
De unde e asia buna ?
Cà prefacù ap'a vinu
Le facù voie deplin.
Atunci incepênd a spune
Intemplarea de minune
Care s'a facutu la mesa
La Simon-Zilon in casa, Library Cluj
Cà la alui insurare
S'a facutu minune mare,
Si nime nu sciá bine
D'acésta mare minune,
Numai insusi slugile
Cari impluser vasele,
Apoi aducend la mésa,
Pre toti fric'a mare-i lasa.

8

ESÎTI VOI BOIERI MARI!

Ien! iesîti voi boeri mari,
L'a nost, Domnu-i Domnedieu,
Sè vedeti pre cel Domnosu
Cum cobora de frumos,
De frumos, de luminos!
Mandru-i Domnu-mpodobit
Cu vestment pana-'n pamentu
Pre la pola-'npolorât ¹⁾
Pe la guler d'inflorit!
Flori in casa intrávor
Fetiori insurásevor
Fétele maritásor
Ér cei mici, mari crésevor!

---

1) inpolorât == ornat.

9

CANTECULU FETIORULUI DE'MPERATU.

○! ce fetior de'mperatu
Bunu gându Dumnedio io datu
O prea frumoasa pustie ¹⁾

Cà el lume a lasatu
Si-n pustie a plecatu
Si-n pustie locuiá
Diavolulu lu-ispitea :
Cà pusti'a se o lase
Si la lume ca se ésa.
Domnedieu lu-infricá
Si cu munca-lu spariá,
Cà la lume se nu ésa
Si pusti'a se n'o lase,
Cà pusti'a de'a lasá
Si la lume va plecá,
Reu lu va mai judecá,
Si-'n munci lu-va aruncá ;
La lume de va esî
Grele munci-lu va munci !
Dar cel fetioru de'mperatu
Bunu gându Dumnedieu io datu,

1) se repetiesce dupa fie-care versu.

Elu din graiu asia graiá :
„O prea frumósa pustie
Primesce-me in desime
Ca pre prunculu a s'a maica,
Când la títia si-lu apleca,
Pre la mediu de médianópte ;
Reu nu-me'nfricá de mórte,
Nici me infricá cu frica,
Se nu me tem de nimica !
Tiene-me ca pre-o poiata
Ce ti'i ¹⁾ cu auru suflata !
Prin dumbrave odraslite
Se mergu ca prin víi rodite,
Si sub a t'a radecina
Ca se scapu fora pricina,
Ramurale li-oiu plecá
Si rug'a me-va scapá,
Si le-oiu plecá cât de jos
Ca se dobandescu folos,
Cà-ci inim'a ma'ndemnatu
De lume io am lasatu,
Ca se urmezu lui Christosu
Care-mi este de folosu
Cà si-a versatu santulu sange
Restignindu-se pe cruce !“

1) ti'i = iti-este

16

CURTEA LUI CRETIANU.

Hoi cum mai treceau
Si cum mai mergeau :
Do, Doi drumarei !
Drumari cine'ar fi ?
Un'ai maic'a santa
Unu-i sant Iosif.
Luà, se duceau
Pan' ce nimeriáu
In curtile lui Cretianu,
De din ser'a lui ajunu.
Sàlasiu mi-si cerea,
Si Cretianu graieá :
Hoi sciei mai sci
Domnulu Domnedieu
Cà ei 'su salài !
Ce sàlasiu voiu dá,
Cà pote le-oiu dá,
Ieslea boiloru
Grajdulu cailoru !
Luà se ducea
Pana-si nimeriá
Grajdulu cailor.
Pe maica'o loviá
Nisce munci cam grele :

Fiu d'a nascere ;
Dar nu-lu potea nasce
D'a frâneloru sunetu
D'a cailoru tropotu.
Si maic'a-si graiá :
Hoi Iosife blemu¹⁾
Caii si-i lasâmu
Si se-i blastemâmu
Si de Domnedieu
Si de fiulu meu,
Si se n'aiba satiu,
Pana la ispasu,
D'atunci
Nici atunci
Pana la judetiu!
Si voi se portati
Óse pacatose
Pe spatele vostre !
Luà se ducea
Pana-si nimeriá
Eslea boiloru,
Sàlasiu si-facea
Din cum si-sciea.
Boi-o aburá
Munci o usiorá
Pe fiulu nascea
Ca o floricea.
Maic'a alduiá :
Fireati alduiti

¹⁾ blem = sa mergem

Si blagosloviti
Si de Domnedieu
Si de fiulu meu !
Ér voi s'aveti satiu
Pe brazda mergend
Cu gur'a rumpend !
Cretiunu si graiá
La cei ce-lu slugiá :
Esîti slugi afara
Cei salâi de-a séra
Morti-su ori i-su vii ?
Slugii cà mergea,
Lucru ce vedea,
La pament cadea.
Stepane Cretiune
Ce si'ar pote fi ?
Da in casa-i ierna
Si afara-i véra,
Si noi cà ni-am fost
Din sobe caldose
Si din perini gróse,
Si'am fost se perimu !
Cretiunu nadâiea
Càmâri descuiea.
„Valuri
Postavuri,
Viguri
Si giolgiuri“
Si-inca le-ntindea
La maic'a-ajungea,

Ér Cretianu graiea :
O érta-me érta
Cà n'am nadàitu
Si io n'am sciutu,
Cà se fiu sciutu
Va'siu fi slobozitu
Sobe calduróse
Si 'nea perini grose!
Maic'a i-si graiea :
Cretiune te iertu
Si iertatu se fii
Si de Domnedieu
Si de fiulu meu !

BCU Cluj / Central University Library Cluj

//

SANTULU NICÓRA.

Celu domnutiu-i bunu !

Bunu gand si-o gandit :

Se-si faca uspetiu,

Tot la dîle mari

Si la dîle rari !

Chemá ce-si chemá,

Toti câ-mi si veniá,

Numai nu veniá

Sfintitul Nicóra.

Si-'si pusera dî,

Dî de'a trei'a dî.

Vediura-lu venind

„P'un calutiu

D'albutiu.“

D'albui, din spumatu

Din sudori ciuntatu.

'Nainte-i esiá

Cu cupe de vinu

Cu tîpoi de grâu

Alti-i inchiná

Alti-lu intrebá

Eu'ai zabovit ¹⁾

---

¹⁾ Eu'ai = unde'ai.

De tu n'ai venit?
Ce me ispititi,
Voi sfinti cei sfintiti,
Cà voi bine sciti,
Cà io am telnitu
Noue corabei
Pline de suflete;
Nu le'oi dá perite.
Cele mai direpte
Treceleoiu petrece
Pe usia de raiu
Raiu luminosu
Bunu locu de folos;
Cele mai gresite
Treceleoiu petrece
Pe usia de iadu
Iadu intunecosu
Reu locu de folosu!

VÊNATORII LUI PILATU.

Esît'or, Domne! esît,
Vênatori d'alui Pilatu!

„Da esîra,

Da vênara,

Cât fu diu'a de cu véra.

Candu-si erá de cu séra

Mandra féra d'adunara:

D'un cerbutiu cam strechenioru

Si la córne galbenioru.

Vênatoriulu celu mai mare

Cordà d'arcu se-lu sagete;

Cerbu'o rupse

Si'o respunse:

Ho Ioane

St' Ioane

Nu grabì cu mórtea mea

Cà nu-su io ce-ti pare tie,

Cà maic'a m'o blastemat

Se fiu fér'a codrului

Nóue ani, si noue dîle

Si p'atâte septemane

Déc'acele implinile'oiu

Ios la tíera d'urła'oíu ¹⁾
Biserici deşcuie'oíu
Clopot micu legana'oíu,
De cu séra vecernie,
Mediu de nópte litrosie,
Diori de diua vanghelie
Pe la prandiu o liturghie !

BCU Cluj / Central University Library Cluj

---

¹⁾ d'urła'oíu = descindevoiu, pogorímevoiu.

15

NASCEREA LUI CHRISTOSU.

Treceau calea, mergeau Dómne,
Vro doi drumàrei,

Doi' corinde!

Dar drumarii cine sunt?

Un'ai maic'a santa

Unu'i sant Iosif,

Unu'i sant Micóra.

Séra-si d'inserá

Sus pe drumulu mare

Langa Belserin

Curti d'alui Cratiunu.

Maic'a 'si graiá :

Ien dute Iosife

La cel sant Cretiunu

Se-ni ceri sàlasiu!

Sàlasiulu cerea

Din cum lu-sciea,

ÉR Cretiunu graiá :

Sciv'a Domnedieu

Cà salài-su multi ;

Póte io voiú dá

Ieslea boiloru,

Grajdíul cailoru!

Iosif se ducea

La maic'ajungea :
Haida, haide maica
Grajdilu cailoru,
Ieslea boiloru !
Nóptea dintr'ovreme
Pe maica'o lovea
Nisce munci cam grele.
Rèu se hodinea ¹⁾
De tropotu de cai
De sunetu de frâne;
Maic'a ér graiá :
Éslea boiloru !
Caii se-i lasàmu
Si se-i blastemàmu :
Ei se n'aiba satiu
Num'odata-'n anu,
In di de ispasu,
Atunci inca-'un césu ;
B'apoi se ducea :
Ieslea boiloru ;
Boi'o aburá,
Munci o usiorá,
Lucéfer esíá,
Fiul sânt nascea.
Cretiunu ér graiá :
Ien dute mài dù
Sluga tu d'amù,
Cei salài déséra,

---

1) hodinea = liniscea, pausá.

Cari nu ne einara
Sciu, cà-su morti, nu-su víi !
Slug'a se ducea,
Ciuda ²⁾ ce vedea,
Afara esíá,
N'apoi se-ntorcea
La santulu Cretianu,
Slug'a-asie graiá :
Ce-i rendu-i stapâne
Cà afara-i véra,
Si in casa-i ierna ?
Cretianu nàdàiea
Si din somnu sariá,
Chei in branci prindea,
La cameri mergea,
D'acolo scotea
„Viguri
De giolgiuri,
Valuri
De postavuri,“
Si mi le-ntindea
La maic'a-ajungea ;
Man'a-si intindea :
Da ierta-me maica,
Cà io n'am sciutu,
Cà se fiu sciutu
Cà io ti-asiu vut dá
Casa caldurósa

---

²⁾ Ciuda = lucră minunată.

Si dulce prinósa !
Maic'a-apoi graiá :
Da iertu-te, iert
Numai dute da ³⁾
Dupa sotia t'a !
Iosif ér graiá :
D'a cum oiú aduce
Cà de ochi-i órba,
De petióre-i schiópa,
De mani-i bolnava !
Maic'a ér graiá :
Ado cum i'aduce !
Iosif o aduce,
Domnulu îi ⁴⁾ i-dede :

BCU Cluj / Căminul Cultural „Doi ochi vedietori” Cluj

Si mani prindietóre
Si petiore
Âmblatóre.“

Fiulu sant nasce,
Diu'a se face.

---

3) dá = dar.

4) îi = ei.

MES'A CEA GALBENA.

Hoi cum mai siedeáu
Doi Domni de cei mari
La mésa galbena!
Tot se ispiteau
Si se intrebáu,
Carele-i mai mare?
Tatálu i-graiá
Tatálu catra fiu:
Eu am fost mai mare —
In vremi de demult!
Fiulu se-naltia,
Ceriulu jos lasá
Acolo videa:
Juda viclén'a
Batend celuind
Suflete direpte
I-le trimatea.
Fiul se tîpà
Pe Jud'a-lu prindea
Si greu mi-lu legà
Cu lantiuri de feru
La stêlp de otielu;
Sî-nea-lu ridicá
Si mi-l zdrunciná

Cu toiagu de fer ;
Apoi lu-punea
Pe umeru la Jud'a
La Jud'a viclén'a !
— Domnul întrebá :
Greu-ti pare Juda
Traiuln fora truda ?
Ba nu-mi pare greu
Numai cum 'ar fi
Ceriul si lumea
Tot pe man'a mea !
Dar fiul graiá :
Asiei Judo' asculta
Fora truda multa ;
Mi'a parut si mie
Tot degetu-o mie
Cand tu mai vendut
Si mai daruit
La spurcati jidovi
La minte slobodi !

15

MORTEA LUI IUDA.

Pe tiermuri de Dunaritia
Hoi Ierui Domne!¹⁾

Mandre zvonuri d'adunate

Tot de santi de cei mai santi

Cu-apostoli invaluiti,

Câtui diu'a de ver'a;

Dar de lucru ce-si lucră

Tot si-bea pana sér'a;

Cand si fù de catra-'n séra

Rea veste ne'aduse éra,

C'o intrat Jud'a in raiu

Si raiul reu l'o predat;

Da din raiu ce si'o luat?

.. „Da cheile raiului

Siusitariul botezului,

Si scaunul Tatălui;

Si sórele

Cu radiele

Si lun'a

Cu lumin'a“!

Domnedieu apoi graiá:

Santii mei si dragii mei

---

1) Se repetiesce la fie-care versu.

Cari din voi lu-veți aflá
Se-lu aduce-ti na'ntea mea !
Sant' Ilie si-graiá :
Gata-su Domne si m'oiu duce
Se-mi închiiu o santa cruce
Numa-mi dà ce-oiu cere eu :

Dà-mi tunulu

Si fulgerulu !

Domnedieu éra-si graiá :
Jo Ilie ti-le-asiu dá,
Dar esci prunc c'am tinerelu
Si t'i²⁾-nspaimená de elu !
Stai Ilie se-te-nvetiu :

Tuna rar, fulgera desu !

Cand dete d'ântie-si data

Iud'a picà mort in vetra.

Sant Ilie se tîpà

Se tîpà si-lu apucà !

---

²⁾ t'i == te vei.

16

CRESCUT'O SI RESARITU.

Crescut'o si resaritu

Corinde Domne !¹⁾

Un pomu n'altu si larmuratu !²⁾

Da de naltu-i pana-n ceriu.

De din verfulu pomului

Scrisu-i patulu Domnului !

Dar d'în patu cine-i culcatu ?

Fii-su mici si adormiti ;

Sculati fii si nu dormiti,

Cà de cand ati adormitu

Cocosiu galbenu si-o cantatu

Grâu rosiu o reversàtu,

La bóbe ca mazerea

La paie ca tresti'a

1) Se repetiesce le fie care viersu,

2) larmurat — cu ramuri.

17

SANT-IUON.

Cu D'Iuon
Cu Sant-Iuon,
Corinde-mi Domne ! ¹⁾

Luà-si d'arcu incordat,
Pe cel dél indelungat,
La capete iegheratu
La vêrfuri asemenatu !
Vediui cerbul bandu-si apa,
Cel cerbutiu din graiu graiá :
Cà nu-su eu ce-ti pare tie,
Cà maie'a m'o blastematu ;
Ea o dîsu, Domnu-a lasatu,
Se fiu féra santa-n codru
Noue ani si nóua dîle
Si atâte septemane !
Io anii impliní i-oiu,
Jos la tiera lasam' oiu,
Chei mandre apucámi-oiu
Biserici descuiemi-oiu
Slujbe mandre facemi-oiu
Slujbe mandre angeresci
Ca la curtile ceresci !

¹⁾ Se repetiesce la fie care viersu.

18

DUNARITIA.

Pe tiermuri de Dunaritia,
Hoi Lerui Domne! ¹⁾

Mult gomon de gomonia,
Tot de santi si de angieri;
Tatàlu sant îi-dintre ei

Tot se scalda

Si se-ntreba: Biblioteca Universitatii Cluj

Santii mei

Si dragii mei,

Ce-i mai bun p'a ist pamentu?
Cei mai bunu ca calul bunu,
Cà te duce si te-aduce
Si te scôte dela morte
Din primejdîi dela sorte?
Dà-mi Domne ce-oiu cere eu:
Dà-mi Domne tiovutiul ²⁾ teu,
Cà pe pasiulu ce-oiu pasi

---

¹⁾ se repetiesce la fie care viersu.

²⁾ tiov = baston-toiag.

Cu tióvutiu-oiu strapungí
Si isvóre-oiu isvorí
Mandre holde'or inverdî
La capetul vadului :

„Nici i-mésa

De metasa,

Nici i-linã

De fântana“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

19

MIERLUTI'A.

Mierlutia draga mierlutia!

Ce te tanguesci,

Ce te jeluesci?

D'a cum nu m'oiu tangui

Si cum nu m'oiu jeluí,

Cà-am d'avut doi puisiori

Si i-am crescut marisiori

Iam invetiat sburatori,

„Si-au sburat“ University Library Cluj

Pe cetate la Aradu“

Si i-or vediut lengherii ¹⁾

Si i-or prins si i-or legat

In temnitia i'or bagat!

Cum se rugáu puisiorii:

Lasa-ne pan' la ulitia

Pan' la-a nostra maigulitia.

1) lengheri = soldati.

20

DOMNEDIEU SI S'TUL PETRU.

Luasera, dusera-se, .
Florile d'âlbe¹⁾

Domnedieu cu sotiulu seu
Se mesure pamentulu
Pamentulu cu d'umbuletulu.
Cand si-fû l'on statu de locu,
Ei in casa se bagara.
Buna diu'a gaz-gazdacu!
Multiam tie om seracu!
Gat'a-i prandiulu se-lu prandimu?
Gat'a-i prandiulu nu-i de voi,
De nisce culdusi ca voi,
Ci-i de ómeni mari ca noi!
Se luara si se duse,
Tot pre drum, la drum in sus.
Cand 'si-fû l'on statu de locu,
Ei d'în casa se bagara.
Buna diu'a micu misielu!²⁾
Multiamu tie om din ceriu,
Gat'a-i prandiulu se-lu prandimu?
Gat'a-i prandiu-lu pe pucinu,

1) Se repetiesce la fie care viersu.

2) misiel = serman, miser.

Treci in lontru se-lu prandimu !
Se luara si se duse,
Pe alte locuri ajunse
Domnedieu cu sotinul seu.
Cand si-fù l'on statu de locu
D-dieu din graiu graiá :
Ie sù, Petre, ie sù draga
Pe umerul d'a stang'a
Se vedi Petre ce-i videa !
Nu-me tîné Domne mult !
Ce-mi vedu ochii-nbetranesc :
Vedu cas'a bogatului
In midiloculu iadului,
Luand par'a focului !
Se luara si se duse
Pe alte locuri ajunse.
Domnedieu din graiu graiá :
Ie sù Petre, ie sù draga
Pe umerul de'a drépt'a !
Tîne-me Domne mai mult
Ce-mi ved ochii-ntinareasc :
Vedu cas'a misielului
In midiloculu raiului
Jucand raz'a sórelui !

21

SE IMPUNG.

D'impungu-se Domne-mpungu
Impungu-se doi boi suri
Pân' cunun'a sórelui.
Nime-n lume nu-i videa
Num'o feta balosiea.
Ea fug'a-n casa mergea,
Catra maica-s'a spune.
Maica-s'a din graiu graiá :
Alele fiíc'a mea,
Luda esci
Bolunda esci,
Slaba minte haranesci ;
Apa-n pumni se fi luatu
Peste boi se fi-aruncatu
„S'or vut stá bradiloru
De dorutiú de 'al fratiloru ;
S'or vut stá muntiloru
De dorul parintiloru ;
S'or vut stá petriloru
De dorul suroriloru !“

Miler, după apăsământ bucatii împăn
a fi făcut din nucle; înceamă oie

22

MILERU TINARELU LERU.

N'ofici cice ori cicea cicea = aiicea = aiicea?
Dilecăr

Cf. Muz. Buc. Cu cel Mileru tinarelu
un.

Leru,

Frumosielu ca si'un inelu,

Luà Mileru se ducea, cf. p. 55: se leuărit?

Minuni mari ce el facea: — f. 56.

Dupa munte'a oiloru

Elu cu leulu se-'ntalniá

Si leulu din graiu graiá:

Unde mergi tu mai Mileru

Cà muntele nu-i al teu,

Ci dio muntele-i al meu?

Deca muntele-i d'al teu:

Dilele le'om impartí

„Dintr'o mie

Un'a tie

Si din diece

Un berbece“

Da leul se maniea

Si la lupta se prindea

Pe Mileru tare-lu strangea,

Da Miler din graiu graiá:

O voi slugi, dragi d'incrediuti
Aduce-ti voi lance mea
De lunga de nóua coti
Si de lata câta poti!
Si slugii cà io-aducea
Si in leu cà o-mproptea.
Asiá ragniá de cu jele
Érb'a-i mare, tóta pere
Apa sta-n loc si nu mere: ¹⁾

BCU Cluj / Central University Library Cluj.

---

¹⁾ mere == merge, curge.

23

LERUI DOMNE.

Lerui Domne tinarelu

Ler, din mârû!

Oi el are, munte n'are.

Dar pe oi

Vindele'oi

La tîrguri

La bulciuri,

Unde-i tîrg in tote dile

Mai ales dominecile.

Dar pe oi ce mi-oiu luà?

Un cojocu pana-n pamentu!

In mijloculu spatelui

Scrisa-i radi'a sórelui,

Da'n arip'a d'a stang'a

Scrisa-i steu'a si lun'a;

Dar in jos pe umeréle

Scrisa-su stele manântiele,

„Din o suta —

O'óie siuta

Din diece

Tie-un berbece

Din o mié

Un'a tie“

IEGHER'A VERDE.

Ieghera verde,

Domn'alar = *elibera?*

Cine n'are perde!

Pan'a ¹⁾ se facea,

Cum ne mai placea

De laturi de drum

Atunci ca si-acum.

In tîrgu o ducea,

Pe siatra'o punea.

La panari viniá

Feciorasiu de Domnu ;

Pana-'o tîrguiá,

Bani nu s'ajungea.

La pan'asi vinea

Feciorasiu de Grecu ;

Pana'o tîrguiá,

Banii s'ajungea.

Pan'a-si suspiná

D'inca si-graiá,

Domnul îi dicea :

---

1) pan'a = florea.

Pana, pân'a mea
Ie nu suspină
Cà io nu te'oiu dá,
Ci dio io te'oiu pune,
Pana-n comanacu
Cà mi-su pruncu seracu
Si 'apoi mi te'oiu pune
Pana curtiloru
Dau parintiloru !

BCU Cluj / Central University Library Cluj

25

RAMURÉLA.

~~~~~

O crescutu si resaritu
Un pomu n'altu si ramuratu
Cu ramuri pe mări lasatu.
Pom'le! strangeti ramurile
Cà pe unde-su vadurile
Io-iu ¹⁾ jucá cu stérgurile,
Si pe unde-su ochiurile
Io mi-oiu pune stogurile ;
Si pe sub pola d'a t'a
Arávoiu si 'oiu semená,
Si 'oiu d'aduce sapatori
Tot de fete si feciori :
„Cea mai mare
Sporiu nu are
Ce mai mica
Mai spornica“
Din tâlpi pona-n subsuori
Tota-i d'invalidita-n flori !

1) Io-iu = eu voi.

26

CEL DOMNUTIU-I BUNU.

Cel domnutiu-i bunu !
Bunu gandu si-o ganditu :
Elu de nopte s'o sculatu,
Fatia alba si'o spelatu,
Óspeti mari elu si'o chiamatu.
Cu totii si'or venitu
Si s'or veselitu,
Numai sfint Micóra
Mult'o zabovitu
Pe mare venind,
Cà el a-ntalnit
Vro trei corabei
'Carcate de mei,
Pe mare perind.
Dar ei se rogara
De cel santu Micóra
Ca pre ei se-i scóta.
Sant Micóra-nóta.
Elu 'si apucà
Vangheli'a-n branca,
Tóta o ceti,
Tot din tabla-n tabla
Si din frundia-n frundia.
Ventul aburá

Luntrea scutură,
Mari'a dicea.
Pre ei îi scotea,
Bine le pareă,
Apoi îi cinstea
Vro tri buti de vinu,
Vro trei de vinarsu ;
Si s'au zabovitu
Pe mare venind
Pana le-a golitu,
Io i-am acceptatu
Cu mésele-ntinse
Cu faclii aprinse !

BCU Cluj / Central University Library Cluj

47

DOMNEDIEU SI SANTII.

Întreba, mult întreba,
Pre Domnedieu santii roga :
Cà din ce s'a zamislitu
Si din ce s'a prefacutu
„Tuf'a mirului
Loz'a vinului
Tuf'a grâului“ ?

Si ei 'mi esîra,

Mult nu zabovira, Biblioteca Universitatii Cluj

Sus pre Rusalim.

Cu toti se-i cinstim,

Cà ei vrend se védia

Brum'a cum s'asiédia,

Codrii de frumosi,

Câmpii de manosi.

Ei déca-mi vediura

Jos se pogorâra

La lina fontana

Ca se inghitiesca,

Si se odichnésca.

Cel jidov cam orbu

Negru ca un corbu,

Cu sulitia négra

Din cetate alba,

Tîti'a strapungea,
Sange slobodiá;
Tatálu nu-lu lasá
Cà mi-lu spriginea
Din paharu
D'amàru,
Si mi 'lu veliá¹⁾
La masa-lu trecea;
Cu el petrecea
Domni de cei mai mari
Tot la dîle mari.
Ei ér inchiná
Pucin s'asiediá
Unulu pe la altulu
'Si-împlea paharulu;
Mie mi inchiná
Ér tatálu graiá:
Dar eu cum se beu
Din sange d'a meu,
Ce curge ca-n teu?
In gura-lu luà
Jos ér 'lu-tîpà;
Tatálu multiumiá
Si mi-l spriginea
In talger de aur
Inalt ca un taur,
Apoi 'lu-veliá.
Trutiu²⁾ de busuioc.

1) veliá = santiá, stropiá.

2) Trutiu = bucheta.

28

RAIU LUMINOSU.

Salta, salta Petre-'n raiu

Raiu luminos ! ¹⁾

Cóta-n sus si cóta-n jos,

Dóra vede rodulu seu ;

Si vediù pe taica seu

Trudindu-se,

Muncindu-se.

Tataseu din graiu graiá :

Petre, Petre fétulu meu

Ean treci-me si pe mine

Ean trece-me-n raiu cu tine !

Trecete'asiu taica, nu potu

Cà tu taica inc'ai fost

Colo jos Domne mai jos,

Si juratu la satu ai fost,

Si-ai globitu pe cei seraci,

Si-ai beutu cu cei gazdaci,

Si raiulu nu te voiesce,

Domnedieu nu te primesce !

1) Se repetiesce la fie care versu.

Salta, salta Petre-n raiu
Cóta-n sus si cóta-n jos
Dóra vede rodul seu ;
Si vediù pe mama-s'a.

Trudindu-se,

Muncindu-se.

Mamas'a din graiu graiá :
Petre, Petre fetulu meu
Ean treci-me si pre mine,
Treci-me in raiu cu tine !
Trecete-asiu mama, nu potu
Cà tu mama d'inc'ai fost
Colo jos Domne mai jos,
Birtasîtia inc'ai fost, University Library Cluj
Itiele nu le-ai implutu
Banii deplin i-ai primitu,
Vedi raiulu nu te voiesce,
Domnedieu nu te primesce !
Salta, salta Petre-n raiu
Cóta-n sus si cóta-n jos
Si vediù pre soru-s'a

Trudindu-se,

Muncindu-se.

Soru-s'a din graiu graiá :
Petre, Petre frate-al meu,
Ean treci-me si pre mine
Ean treci-me-n raiu cu tine !
Cà io sora trece te'oiu

Si la mine primite'oiu,
Cà tu sora d'inc'ai fost
Colo jos Domne mai jos,
Cas'a langa drumu ti'o fost
Cocatóre de colaci,
Partitóre la seraci!
Si raiul cà-te primesce
Si Domnedieu te voiesce!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

29

JUNELUI BUNU.

Siede june, odichnesce

Junelui bunu ¹⁾

La umbra de butiiu²⁾ verde.

Siede mà-s'a³⁾ si-lu grigiesce

Si din gura-asiá graesce :

Ce hiriu⁴⁾-i pà tine june,

De nici béi, nici nu manânci,

Cum te scoli éra te culci ?

Nici 'oiu bea

Nici oiú mancá :

Dupa mine s'o trimes

„Hoi d'on leu

D'un cane reu

D'asupra de Galàleu“

Sa me ducu,

Si se-me-nluptu.

Lu-à june se ducea,

Aflà leulu d'adormitu :

„Se-te las adormitu,

M'oi tîené nceluit“ !

1) Se repetiesce la fie care viersu.

2) butiiu = gutina.

3) mà-s'a = mama-s'a.

4) hiriu = scire.

*q. p. 42 = se leuait?
121 4' 56*

Graiá june, si-lu graiá,
Leulu in tâlpi cà-mi sariá
Si pe lupta s'a prindea,
Câtu-i diu'a de vér'a
Luptara-se pana sér'a.
Tîpà june si tîpà
Zgarda-n capu-i d'aruncà
P'ânga murgutiulu-legà
Luà-lu june si-lu ducea
Pe uliti'a greciloru ;
Si câti greci cà mi-lu videa
Toti din gura-asie dicea :
Ferice d'aceea maica
Ce futiulu si-o scaldatu,
Cà duce leulu legatu
Si pâ el nevatematu !

30

BOIERIULU FERICITU.

Ferice, si ér ferice!

Da cine-i ferice? *In alte colectii de*

D'un boieriu betranu,

Ce locu-si d'avea

In mijlocu de raiu,

L'o mésa galbena!

D'în mésa ce-i scris?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Un pomutiu

Murgutiu“

Pomu-si face pome,

Pome d'altuone.

Ventu-si aburá

Pómele cadea.

D'un boieriu le capetá,¹⁾

Nime'n lume nu-lu videa,

Num'un Domnu din ceriu.

Domnu-lu d'întrebá:

Ce capeti boieriu?

¹⁾ capeta = culege.

Dio io capetu pome,
Pome d'altuoné!
Cine ti-li-o dat?
Cel — cui m'am rogat!
Cui te-ai mai rogat?
Santei Dominici,
D'albei biserici!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

31

CARPENIÓR'A.

Țot se-ntréba cei dieci,
Junelui bun¹⁾
Dup'o turma de berbeci,
Cà dio veste li-o venitu
Mai din jos din rasaritu,
Din cracii Argisiului,
Si din tiér'a Oltului:
C'o intrat grecii la munti,
Si-o strins boi de cei mai suri,
Si i'o pascutu p'inga vâi,
P'inga turmele de oi.
Cand si fû de catra-n séra
Rea veste li-venì éra:
Cà din tiéra li-o peritu
Si din lume-o pribegitu
„O flóre
De carpenióre“
„Flóre-i rara
Frundia-amara“
Diece holde 'ntro vara!
Cei dieci se nàdâiá
Si din graiu asiá graiá:
Câte flori inbetranescu!
Mai bine le'omu blastemà
Radacin'a li-a secá!

1) Se repetiesce la fie care viersu.

CUNUNA DE FLORI.

*Cf. Mănușușu, Colinde, p. 102, Cumpăna:
"Mănușușu la fântână, — Lina daltă Lina".*

Merea¹⁾ An'a la fontana,
Cu olutiul zurgalind

Lina, lina, linióra.²⁾

Unde mergi tu An'a mea ?
Taci maica nu me-ntrebá :
Cà nu-mi tréba graiulu teu,
Cà-i mai reu decât cel reu ;
Ce-mi tréba june de'aséra
Cu sprancene de piperi !
Junele atunci graiá :
Ana, Ana drag'a mea
Dà-mi un inelu mititelu,
Se-mi-lu trag pe degetelu !
An'a ér lu-intrebá
Ochii catra el tîntea :
Ce vrei tu cu-acelu inelu,
Cà esci mai subtîr ca el ?
Esci subtîr c'o vergióra,
C'o flore de lacrimióra,

¹⁾ merea = mergea.

²⁾ An' a se repetă de la pre-căci se
nu se face un cântec al fontanei ?

Inim'a de drag m'omóra !
Alt june o întrebá :
Dâ-mi tu Ana cunun'a,
Cà frumos ne-omu logodí
Si trei popi te'oru pomení !
Ei lui Domnedieu slugiá
Si cunun'a li-mplinea ;
Si li-o fost de veselie,
La parinti de bucurie !

BCU Cluj / Central University Library Cluj

COLIND'A LUI ADAMU.

Se cantàmu glasuri de jale,
Pentru a lui Adam gresiale,
Si pentru-a lui isgonire,
Galnica din raiu esîre!
Adamu sapa pamentulu,
Sapa Ev'a cu densulu.
Satan'a la ei veneá
Si cu graiu asiá dicea: Library Cluj
Dù-te-Adame nu sapá,
Nu-i aici mosîea t'a!
Dù-te-Adame sapa-n raiu
Cà-acolo mosîe ai,
Cà aici nu vei sapá,
Nici de mine vei scapá!
Adamu incepù a plange
Si catra Ev'a a dîce:
O! vai Eva ce facùsi,
Unde voi merge acusi,
Cà tu m'ai inceluitu
Si de raiu ne-am despartîtu!
Ev'a incepù a plange
Si cu glas de jale-a dîce:
Sierpele inveninatu

Pre mine m'a insielatu,
Cà la mine a venitu
La ureche mi'a sioptitu :
„Manca Eva mere bune,
Ca se traesci mult pe lume!“
Eu din pomu m'èr am mancatu
Si-apoi si tie ti-am datu.
Pentru un m'èr ce-am mancatu
Am remas goi desbracati!
Éra Iud'a cel viclenu
Asiá dicea lui Adamu :
Tu aici cà vei sapá
Deca mie mi-vei dá
Ce va fi pre voea mea :
„Càti fii s'or nasce din tine,
Toti se mi-i daruesci mie!“
Adamu incepù a plange
Si catra Iud'a a dice :
Fà-ti tu voea cum ti-place,
Numai mie se-mi dai pace ;
Déca din raiu sum tîpat,
Dar aici se fiu lasat !
Iud'a cam viclean fiind
Aduse o caramida ;
Adam man'a pre ea puse
Ce si cu pén'a o scrise,
O dusa-n riul — Iordanului
Pre fati'a nàsipului.
Iar Iud'a asiá dicea :
Atuncia voi cà-ti scapá

Cand acést'a s'ar aflá ;
Si el asiá prorocea :
Nime-n lume nu va fi
Caramid'-a-o gasí ;
Si din graiu asiá graitu
Catra — Adamu cel amagitu :
Adame ! facerea t'a,
Adame ! zidirea t'a !
De ce'ai cadiutu in pecat ?
Si, el asia-a euventatu :
Éra Ev'a m'a-nsielatu
De eu mere am mancatu !
O ! amar dílele mele,
So-ntors din bune in rele ;
Si me tem de Domnedieu
Cà me va bate mai reu !
Raiule gradina dulce
Dela tine nu m'asiu duce,
De mirosulu floriloru,
De fumul tamâiloru,
De par'a fâcliloru,
De gomón'a sfintiloru,
De cantulu paseriloru,
Si frumseti'a raiului !
Pentru-aceea Domne sante :
Adùti si de noi a minte,
In raiu ne-nselâsiluesce
Cu dreptii ne odichnesce !

(Dela A b r u d.)

34

ZINE SI SABINE.

Zinile Sabinile,
Spornice c'albinile,
Mandru s'or gatatu,
Bine s'or aflatu,
Nu le'om sci cunósce!
Dar calutiu-i bunu
La jocuri s'adunu
Dela rasaritu
Unde s'o-mpilitu¹⁾
Vro trei uspatoi;
Dar mai din 'napoi
Fetiori fitiorasi,
Mandri dragalasi,
Cu frâne de auru,
Cu siele de glanguru,
Bine-oncalecatu
Frumos or jucatu,
Cum nu s'o vediut
Si s'o pomenit!
Dar ce or graitu?
Bine'or nimeritu,
Cà li s'o de sóre

¹⁾ implitu = ascunsu.

Flori dela isvóre,
Vro tri Sabinióre
Zine dela sóre!
Apoi rumezá
Calul rênchezá
Si-apoi fi ducea,
Lumea fi videa,
Zine Sabinióre
Rupte dela sóre
Incepura-a plange
Dar nu li 'ajutá
Si nu-si capetá
Nici frati frátiori
Nici flori dinga zori!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

35

TREI FLORI ALESE.

Dela ésta casa
Pan' la ceea mésa
Sunt trei flori alésa.
Ele se mustráu
Si totu se-ntrebáu,
Cà care-i mai mare?
Florea mirului:
Eu sut cea mai mare,
Cà fara de mine
Nu botéza nime!
Florea vinului:
Ba cà io-su mai mare,
Cà fora de mine
Nu cununa nime!
Spiculu grâului:
Ba cà io-su mai mare,
Cà fora de mine
Nu traesce nime,
Si din mine face
Colaci, si prinóse ¹⁾
La dîle alese!

¹⁾ prinóse = prescuri.

36

SUS LA RESARITU.

Cauta-n sus, — cauta-n jos

Cauta-n sus la resarit!

Ved un d'alb de calaretiu.

„Tot venind

D'in ce potend“

Cu pèru galbenu vorvorand ¹⁾

Cu palosiulu cruci facend.

Buna diu a domnu din curte!

Multiam tie dómne sante!

Siedi la noi dec'ai venitu!

Cà-io n'am venit se siedu

Ci-am venitu ca se ve-ntrebu:

De celu val de musiolinu ²⁾

Ce stà colo negruitu ³⁾

Negruitu — ne curuitu ⁴⁾

Nu-i sabàu se ni-lu croésca,

Nici forfeci se-sè lovésca.

Ba! dio'acele'avem de tóte!

Si sabàu si ni-lu croésca

Si forfeci se sè lovésca

„Cà-i sumniti'a fételoru

De deochi fetiorilor“!

1) vorvorand = bulbucat.

2) musiolin = pandia.

3) negruit = nedesvalit.

4) curuit = croit.

37

BLASTEMULU.

(Colinda lumésca.)

Este-o casa cotitore,
Noue fete-n siedietóre,
Diece cu fiica gazdi.
Tote cu fir firuescu,
Tote ridu si se glumescu ;
Dara fiicuti'a gazdi
Firulu care-lu firuesce
Cu lacrami lu-napadesce¹⁾.
Maic'a ei din graiu graiá :
Fiica, fiica drag'a mea
Câte fete sunt ca tine
Tote din fir firuescu,
Tote ridu, tote glumescu,
Dara tu fiicuti'a mea,
Firulu care-lu firuesci,
Cu lacrami lu-napadesci !
Taci maica, nu me-ntrebá,
Cà io cum n'oi lacramá,
Ca'vusei baditia-n satu

1) napadesce == versa.

Si-a séra so-ncredintiatu,
Mie necadiu mi-o lasatu !
Lasa-lu lasa focului
C'acel'a so-ncredintiatu
Si altulu nu-te-o lasatu !
Maica, maica drag'a mea :
„Multe stele sunt pe ceriu
Dar nici un'a
Nu-i ca lun'a,
Cà lumina tota lumea !“
Asie-am fost maica si eu
Naintea bāditiu meu !
Déca-i rondul fiica-asiá
Cand cununie oru dá
Tu din graiu vei cuventá :
Se traesci june cu bine
Se n'ajungi diu'a de mâne !
„Se traésca si fin'a
Sa n'ajunga Sambat'a“ !

.

„Din rastàu
Facà hincheu²⁾
Din tintiari
Tot amasari
Din copite

²⁾ hincheu = trasura.

Siepte pite,
La urechi
Férba curechiu,
Epurasiu
Fie nanasiu,
Ciocurlià
Cu minchie³⁾
Se le faca lacomie“ !

BCU Cluj / Central University Library Cluj

³⁾ minchie = un vestement comic.

38

MARIOR'A.

Marie, Marie!
Buciumelu¹⁾ de vie,
Ean' spune-mi tu mie,
Cum e la socrie?
— La socrii-i asiá:
Luni de diminetia,
Cu furc'a pre bratie;
Ear' Marti mai târdîu,
Cu secera'n grâu,
Putin seceraiu
Degetu-mi taiaiu,
Putin sange curse,
Dorulu me ajunsé,
De taica, de maica,
De frati de surori,
De gradini cu flori!
In gradina me bagaiu,
Florile le blastamaiu:
Cresceti flori si infloriti,
Cà mie nu-mi trebuiti;
Cand mie mi'a-ti trebuitu,
Voi atunci n'ati infloritu.
Cresceti flori cât gardurile
Se ve bata venturile,
Ca pre fete gandurile!

1) buciumelu = butuc de vie.

39

FÊT'A TINERA.

Ce folos mandrutia,
Cà esci tinerutia ;
Cà a t'a iubire
Nu o dai la nime ;
Ca se fii marita,
Ca se fii cinstita !
Tréba se iubesci
Pana ce traesci ;
Pre cât te iubesc
A mea inimutia
Dieu nu te iubesc
Nici o maiculitia !

40

FIULU SIERPELUI.

[Colinda.]

In midilocul drumului
Luci flórea campului ;
Dar nui flórea campului,
Ci sunt ochii sierpelui :
Cà'onghitătu un angerasiu,
Mandru ca un paltinasiu ;
Jumetate l'o-nghitătu,
Jumetate l'o cinstitu, BCU Cluj / Central University Library Cluj
Si la radi'a sórelui,
Si la lun'a ceriului ;
Si cine cà-lu mai videa
La voinicu ochii tientea,
Sierpele din graiu graiá,
Catra tri Zine dîcea :
Zine, Zine ve plecati
Si din cale ve scurtati,
La voinicu nu ve uitati,
Cà mum'a lui mi-l'a datu,
Cand mandru l'o fost gatatu :
Chiar intr'o dina de pasci,
. . . Cand erá mai mititelu,
Subtîre-lu ca un inelu.
Mam'a lui cand s'a gatatu

La biserică-a plecatu
— Si fiulu s'a vaetatu
Er mam'a l'a blastematu.
„Mancatear fiutiu mancă,
Mancatear bâlaurii,
Se te pórte taurii,
Cand îi fi de sém'a t'a
Se te poti bine-aperá!
Si-acum anii s'o-implinitu,
Vremea de mult i-o venitu.
Cà-ci o Zina dintre ele
Cu cununa de margele
A trantit sierpele jos
Si i-a dat carne cu gros.
Fet'a palosiulu luá,
La sierpe capulu taià,
Voinic frumos ér esiá
Zin'a de mani o luá
La cununie mergea.

ADAUSU.

Explicarea unoru cuvinte mai insemnate.

1) Sincélele zoriloru = rosiati'a ceriului, nu altcum o frumsetia extraordinara, ce se dîce că se vedea la resaritu pe vremea nascerei lui Christosu.

2) Leru-i, Leru-mi. si Ler. Fiecare poporu are datina a desmierdá si a scurtá numele aceluia pe care-lu iubesce. Leru si Leru-mi cuprinde in sine o jale si unu suspinu dupa neuitatulu Aurelian, carele la anul 274 d. Ch. din frica' popóreloru barbare a stramutatu in Moesi'a legiunile romane. Poporulu cel mai cu prindere, ne voind se-si paresesca patri'a pentru nisce promissiuni gole, a remasu in Daci'a si a suferitu impilările toturou Barbariloru. In necadiurile si suferintiele sale, aducundusi a minte de Aurelian, esclamá: „Aurelian Domne“, ér de aici „Lerui Domne!“

3) Carpeniór'a, O flore galbena, care pe timpulu fanariotiloru crescea in tóta puterea ei, si din care-si adună albinele mierea — din destul. — Se dîce că acesta flore se pierdú, séu o furara acei fonarioti cand devenira alungati din tíer'a romanésca [am auditu acesta versiune dela unu betranu, — carele invetiá acesta colinda inca ca pruncu tineru la Rusiav'a (Orsiov'a).]

4) Oltulu si Argiesiulu = Ruirii in Romani'a; cel d'antâiu curge din Transilvani'a si intra prin Carpati in Romani'a ér apoi se vérsa in Dunare; al doilea dela pólele Carpatilor pana in Dunare.

5) Campulu lui Rotund si lupt'a cu leii insemneza fug'a s'au alergarea cu caii — la romani s'a chiamat cursus. — Originea acestor jocuri si lupte dateza inca de pe timpul lui Romulu — si se tienea in campulu Marte.

Rotund = fiintia mitologica — intipuit de cel mai tare omu.

6) Boeriu, insemneza nobilu de rangu mai mare, astâdi e in usu acesta numire in Romani'a. Pe timpul persecutiunii religionarie calvine din Transilvani'a erá acésta numire si pe aici la aristocrati'a romana, — dar apoi s'a sters in urm'a legiloru aduse. Istoria ni areta, cà mai multe familii aristocrate din Ardealu sunt de origine romani.

7) Cretiu nu = Creatio = creatiune = serbatórea nascerei lui Christosu. Cretiu si Cretiuvesa, soti'a lui, sunt fiintie mitologice.

8) Colinda se mai numesce si corinda adeca choru, de ore ce cand se ambla a colindá, sunt mai multi la olalta; ei se posteza in cerc si astfeli colind'a se canta in choru — de unde resulta si numirea de Corinda.

Colinda dupa cuventul latin colo insemneza a onorá s'au a cultivá.

9) Diacu, insemneza invetiace lu, mai nainte popa tiner, diacon.

10) Can'a Galilei, aici a facutu mantuatoriu lu Christos cea d'antâiu minune, prefacund ap'a in vinu.

11) Rusalim e prescurtare din Ierusalim, cea mai frumoasa si mai renumita cetate din tinentulu Iudeei.

Titu imperatorul romaniloru a stricatu acesta cetate ponendu cea mai mare parte din locuitori in sclavie, ér ceialalti au moritu de fome.

12) Iosifu = logodnicul Mariei si totodata ingrijitoriul lui Isus ca pruncu.

13) Ilie = profetu, a locuit in muntele Carminului. — Poporulu crede, cà cand tuna si fulgera, atunci si-preumbla Ilie caii cu caruti'a si plesnesce cu sbiciulu cel de focu.

14) S. Nicòra, s'au S. Micora e unu nume al unui parinte bisericescu. Serbatoarea lui e de mare insemnatate la poporu; in aceea dî in multe locuri gaurescu urechile. Despre el ar fi multe de vorbitu, dar lasàm ast'a pre alta ocasiune.

15) Zine, Sabinióre = Fétele Sabinilor, un popor ce locuía aproape de Rom'a. Aceste de o parte erau forte frumoase, ér de alta romanii pe acele timpuri nu aveau femei. Adese ori erau invitate Sabinile la feliurite petreceri, cand apoi ocaasionalminte le rapiáu Romanii din naintea parintiloru lor.

Acesta datina si astadi tot mai esista la poporulu romanu, mai ales in preajm'a muntiloru de pre langa Bihor.

CUPRINSULU.

	Pag.
1. Sincélele zoriloru	5—6
2. Sub Ceriu	7
③ Rîtu cu flori	8
4. La ajunu de Cretianu	9
5. Sus in port'a raiului	10—11
6. Resarit'a stea galbena	12
7. Can'a Galilei	13—14
8. Esîti voi boeri mari	15
9. Canteculu fetiorului de'mperatu	16—17
10. Curtea lui Cretianu	18—21
11. Santulu Nicora	22—23
⑫ Venatorii lui Pilatu	24—25
13. Nascerea lui Christosu	26—29
14. Mes'a cea galbena	30—31
15. Mortea lui Iud'a	32—33
16. Crescutu si resaritu	34
17. Sant Iuon	35
⑬ Dunariti'a	36—37
⑭ Mierluti'a	38
20. Domnedieu si santulu Petru	39—40
⑰ Se impung	41
⑱ Mileru, tinârele, Ieru	42—43
23. Lerui domne	44
24. Jegher'a verde	45—46
⑲ Ramurel'a	47
26. Cel domnutiu-i bunu	48—49
27. Domnedieu si santii	50—51
28. Rain luminosu	52—54
⑳ Junelui bunu	55—56
⑳ Boieriulu fericitu	57—58
⑳ Carpenior'a	59
32. Cununa de flori	60—61
33. Colind'a lui Adamu	62—64
⑳ Zine si Sabine	65—66
⑳ Trei flori alese	67
⑳ Blastemulu	69—71
37. Mariór'a	72
⑳ Féta tinera	73
38. Fiulu sierpelui	74—75

Colectantii la 10 exempl. au 10% rabatu.

ERATE.

Pag.	ord.	de sus	in jos	in loca	de:	cetesce:
38	2	"	"	tanguiesci		tanguiesci.
40	15	"	"	lura		luara.